

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizărilor nr. 265a/2025 și nr. 267a/2025

privind controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr. 39
din 6 martie 2025 privind organizarea și funcționarea
camerelor agricole

(organizarea și funcționarea camerelor agricole)

CHIȘINĂU
16 iulie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Ion MALANCIUC,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea dlui Vasili Oprea, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizările înregistrate la 19 decembrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizărilor menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 16 iulie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizările nr. 265a/2025 și nr. 267a/2025, depuse la Curtea Constituțională pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție și 25 lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională.

2. Autorul sesizării nr. 265a/2025, dl Alexandr Berlinschii, deputat în Parlament, îi solicită Curții să verifice constituționalitatea articolelor 8 alin. (1), 9 alin. (2) lit. b) și 33 din Legea nr. 39 din 6 martie 2025 privind organizarea și funcționarea camerelor agricole, precum și Legea în ansamblul său.

3. Autorul sesizării nr. 267a/2025, dl Sergiu Stefanco, deputat în Parlament, îi solicită Curții să verifice constituționalitatea textului „drept public” din articolul 2 pct. 2), a articolelor 8 alineatele (1) și (3) și 30 alin. (2) din Legea nr. 39 din 6 martie 2025 privind organizarea și funcționarea camerelor agricole. Domnia sa îi mai solicită Curții să verifice omisiunea legislatorului de a reglementa posibilitatea aderării voluntare la camerele agricole.

4. Având în vedere identitatea de obiect a sesizărilor și a motivelor care stau la baza criticilor de neconstituționalitate, pe baza pct. 18 din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, Curtea a decis conexarea lor într-un singur dosar, căruia i-a atribuit numărul 265a/2025.

ÎN FAPT

5. La 6 martie 2025, Parlamentul a adoptat Legea nr. 39 privind organizarea și funcționarea camerelor agricole.

6. Potrivit Notei informative la proiectul de lege¹, Legea privind organizarea și funcționarea camerelor agricole are drept scop crearea

¹ <https://www.parlament.md/preview?id=cc497904-3918-4113-972e-18c0f7d1e91f&url=https://ep->

unui sistem instituțional agricol eficient, susținerea dezvoltării sectorului agricol și a mediului rural, crearea unui cadru normativ favorabil dezvoltării și funcționării sistemului camerelor agricole în Republica Moldova în contextul procesului de integrare europeană, precum și promovarea dezvoltării comunității agricole prin integrarea noilor tehnologii, a inovațiilor și a bunelor practici în activitățile agricole.

7. Totodată, camerele agricole sunt instituite în scopul consolidării și al promovării unui dialog eficient și durabil între comunitatea agricolă și autoritățile publice. În acest sens, în nota informativă se menționează că ele urmăresc promovarea intereselor comune ale fermierilor, facilitarea accesului lor la resurse și informații, precum și consolidarea capacității lor de reprezentare.

8. Totodată, în nota informativă se arată că modelul de organizare a camerelor agricole în Republica Moldova presupune implicarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare în procesul de creare și de instituționalizare a camerelor agricole regionale. Ulterior constituirii acestora, camerele agricole vor beneficia de independență și autonomie în desfășurarea activității lor, fiind interzisă orice imixtiune în activitatea acestora din partea autorităților publice sau a persoanelor cu funcții de răspundere din cadrul acestora.

A. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 16

Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 28

Viața intimă, familială și privată

„Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.”

Articolul 41

Libertatea partidelor și a altor organizații social-politice

„(1) Cetățenii se pot asocia liber în partide și în alte organizații social-politice. Ele contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor și, în condițiile legii, participă la alegeri.

(2) Partidele și alte organizații social-politice sunt egale în fața legii.

(3) Statul asigură respectarea drepturilor și intereselor legitime ale partidelor și ale altor organizații social-politice.

(4) Partidele și alte organizații social-politice care, prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statului de drept, a suveranității și independenței, a integrității teritoriale a Republicii Moldova sunt neconstituționale.

(5) Asociațiile secrete sunt interzise.

(6) Activitatea partidelor constituite din cetățeni străini este interzisă.

(7) Funcțiile publice ai căror titulari nu pot face parte din partide se stabilesc prin lege organică.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

[...]”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

[...]”

Articolul 96

Rolul

„(1) Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice.

(2) În exercitarea atribuțiilor, Guvernul se conduce de programul său de activitate, acceptat de Parlament.”

Articolul 107

Administrația publică centrală de specialitate

„(1) Organele centrale de specialitate ale statului sunt ministerele. Ele traduc în viață, în temeiul legii, politica Guvernului, hotărârile și dispozițiile lui, conduc domeniile încredințate și sunt responsabile de activitatea lor.

(2) În scopul conducerii, coordonării și exercitării controlului în domeniul organizării economiei și în alte domenii care nu intră nemijlocit în atribuțiile ministerelor, se înființează, în condițiile legii, și alte autorități administrative.”

Articolul 126

Economia

„(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

(2) Statul trebuie să asigure:

a) reglementarea activității economice și administrarea proprietății publice ce-i aparține în condițiile legii;

b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;

c) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;

[...]”

10. Prevederile relevante ale Legii nr. 39 din 6 martie 2025 privind camerele agricole sunt următoarele:

Articolul 2

Noțiuni

„În sensul prezentei legi se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 71/2023 cu privire la subvenționarea în agricultură și mediul rural, precum și următoarele noțiuni:

[...]

2. cameră agricolă – organizație profesională autonomă, apolitică și nonprofit, cu statut de persoană juridică de **drept public**, creată cu scopul de a reprezenta și de a proteja interesele fermierilor.”

Articolul 8

Calitatea de membru al camerei agricole regionale

„(1) Calitatea de membru al camerei agricole regionale este obținută, prin efectul prezentei legi, de către orice persoană fizică sau juridică, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, care întrunește cumulativ următoarele condiții:

a) practică activitate de întreprinzător în domeniul agricol pe teritoriul Republicii Moldova;

b) are sediul în aria de activitate a camerei agricole regionale respective;

c) deține cu drept de posesie și folosință cel puțin două hectare de teren agricol arabil sau cel puțin un hectar de teren ocupat de culturi perene sau legume în câmp deschis, sau cel puțin 0,1 hectar de legume pe teren protejat, sau un număr de animale mai mare decât cel prevăzut de Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară pentru exploatațile nonprofesionale.

Posesia și folosința asupra bunurilor agricole trebuie exercitate exclusiv în scopul practicării activității de întreprinzător în domeniul agricol.

[...]

(3) Calitatea de membru al camerei agricole regionale încetează în cazul în care nu mai sunt întrunite condițiile prevăzute la alin. (1).

[...].”

Articolul 9

Drepturile și obligațiile membrilor

„(1) Membrul camerei agricole regionale are dreptul:

a) să beneficieze de serviciile de consultanță și consiliere din partea camerei agricole regionale, precum și de informația și suportul necesar activității desfășurate;

b) să solicite și să primească informații de interes public;

c) să formuleze propuneri și subiecte de discuții la adunarea generală a camerei agricole regionale;

d) să aleagă și să fie ales în organele de conducere ale camerei agricole regionale și să fie propus în calitate de reprezentant la adunarea generală a acesteia;

e) alte drepturi prevăzute de legislație și de statutul camerei agricole.

(2) Membrul camerei agricole regionale are următoarele obligații:

a) să execute prevederile prezentei legi, ale statutului camerei agricole regionale, ale regulamentelor și ale altor acte interne ale camerei agricole regionale;

b) să ofere camerei agricole regionale al cărei membru este informațiile solicitate privind activitatea sa, suprafețele destinate producției, cantitățile recoltate, numărul de animale deținute, volumul producției, vânzările și alte informații cu caracter public;

c) să achite cotizația anuală de membru în mărimea și termenele prevăzute de statutul camerei agricole regionale al cărei membru este;

d) să participe în activitatea camerei agricole regionale.”

Articolul 30

Funcțiile Camerei Agricole Naționale

„(1) Camera Agricolă Națională are următoarele funcții de bază:

a) coordonează activitatea camerelor agricole regionale;

b) reprezintă și promovează interesele și inițiativele camerelor agricole regionale în raport cu toate autoritățile publice, cu alte instituții publice sau private naționale ori internaționale;

c) elaborează și promovează propunerile de aprobare sau modificare a cadrului de politici și normativ relevante pentru dezvoltarea sectorului agricol și a mediului rural, inclusiv pe baza propunerilor înaintate de camerele agricole regionale;

d) elaborează și implementează programele și proiectele de dezvoltare a abilităților și cunoștințelor membrilor săi, menite să sporească capacitățile acestora;

e) dezvoltă și stabilește parteneriate cu organizații sau instituții, naționale sau internaționale, pentru promovarea și susținerea dezvoltării agriculturii și a comunităților rurale în beneficiul membrilor săi;

f) facilitează schimbul de bune practici și experiență între camerele agricole regionale, implementând bunele practici identificate în alte regiuni sau țări și adaptându-le la specificul local;

g) colaborează și cooperează cu structuri internaționale similare în vederea dezvoltării sistemului camerelor agricole regionale;

h) creează condiții pentru activitatea camerelor agricole regionale și pentru dezvoltarea capacităților acestora;

i) organizează activitatea de perfecționare profesională a personalului camerelor agricole regionale;

j) organizează campanii și evenimente de promovare a produselor locale la nivel național și internațional;

k) exercită alte atribuții prevăzute de statutul Camerei Agricole Naționale.

(2) Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare poate delega realizarea unor activități Camerei Agricole Naționale, în modul și condițiile stabilite de lege.

Articolul 31

Raporturile Camerei Agricole Naționale cu autoritățile publice și alte entități

„(1) Statul promovează colaborarea strânsă a autorităților publice cu Camera Agricolă Națională în procesul de adoptare a deciziilor care pot viza drepturile și interesele membrilor camerelor agricole regionale.

(2) Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare:

a) asigură consultarea obligatorie a opiniei Camerei Agricole Naționale la elaborarea politicilor relevante pentru dezvoltarea sectorului agricol și a mediului rural, la adoptarea altor decizii pe domeniile sale de competență care pot avea impact asupra activității camerelor agricole regionale și a membrilor acestora;

b) include în componența colegiului ministerului, a consiliilor consultative, a comisiilor specializate etc., create pentru soluționarea unor chestiuni specifice, un reprezentant al Camerei Agricole Naționale;

c) asigură coordonarea cu Camera Agricolă Națională a programelor de dezvoltare a serviciilor de consiliere agricolă și rurală, a programelor de formare a fermierilor, a altor activități de consultanță a membrilor săi, în funcție de necesitățile acestora;

d) promovează și facilitează parteneriate între Camera Agricolă Națională și alte organizații, instituții, mediul de afaceri și alte părți interesate pentru dezvoltarea sectorului agricol și a mediului rural.

(3) Camera Agricolă Națională creează condiții favorabile de integrare sectorială a tuturor camerelor agricole regionale, asigurând fluxul continuu al informației despre activitățile realizate și facilitând comunicarea acestora cu alte entități și părți interesate, naționale și internaționale, în beneficiul membrilor săi.”

Articolul 33

Cotizația de membru

„(1) Membrii camerelor agricole achită o cotizație anuală de membru, la data indicată în statutul camerelor agricole, utilizată de camerele agricole pentru a susține activitatea lor și pentru a asigura costurile și cheltuielile de funcționare a acestora, precum și a Camerei Agricole Naționale.

(2) Mărimea și modalitatea de calculare a cotizației anuale de membru se stabilesc conform statutului camerei agricole.

(3) Camerele agricole pot diferenția mărimea cotizației achitate de membrii săi, la stabilirea acesteia ținându-se cont de următoarele:

a) forma juridică de organizare;

b) cifra de afaceri;

c) tipul de cultură sau speciile de animale, precum și dimensiunea exploatației agricole.

(4) La stabilirea cotizațiilor de membru, camerele agricole vor lua în considerare aspectele de gen, asigurând că politicile de cotizație nu discriminează indirect femeile sau bărbații.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorilor sesizărilor

Sesizarea nr. 265a/2025

Criticile privind încălcarea dreptului la libertatea de asociere

11. Articolul 8 alin. (1) din Lege stabilește că calitatea de membru al camerei agricole regionale este dobândită, prin efectul legii, de orice persoană fizică sau juridică, indiferent de tipul de proprietate și de

forma juridică de organizare, care întrunește cumulativ condițiile prevăzute de această dispoziție. În consecință, autorul menționează că calitatea de membru al camerei agricole regionale este dobândită, în mod obligatoriu, prin efectul legii.

12. Autorul sesizării notează că, în prezent, în Republica Moldova activează câteva asociații de fermieri și alte structuri de reprezentare constituite pe baza principiului libertății de asociere, care reprezintă interesele membrilor lor în raport cu autoritățile publice și participă la procesele de consultare publică. În opinia sa, Legea le diminuează rolul și relevanța prin instituirea unui mecanism instituțional privilegiat de colaborare cu statul, realizat prin intermediul camerelor agricole. În aceste condiții, autorul susține că libertatea de asociere a organizațiilor existente rămâne una pur formală, lipsită de efecte practice.

13. De asemenea, autorul sesizării susține că Legea instituie o relație de subordonare a camerelor agricole regionale față de Camera Agricolă Națională. Mai mult, îi conferă acesteia un rol privilegiat în raporturile cu autoritățile publice. Totodată, Legea permite intervenția Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare în activitatea camerelor agricole prin convocarea adunărilor generale în anumite situații. În opinia sa, ingerința autorităților publice în organizarea și funcționarea internă a camerelor agricole, coroborată cu caracterul obligatoriu al apartenenței la acestea, este dificil de conciliat cu principiul autonomiei.

Criticile privind încălcarea dreptului la respectarea vieții private

14. Autorul sesizării menționează că articolul 9 alin. (2) lit. b) din Lege îi obligă pe membrii camerelor agricole să-i furnizeze camerei agricole regionale informații referitoare la activitatea lor economică. În opinia sa, această obligație constituie o ingerință în dreptul la respectarea vieții private garantate de articolul 28 din Constituție. Autorul susține că Legea nu conține suficiente garanții referitoare la scopul prelucrării datelor, la confidențialitatea acestora și la măsurile de protecție aplicabile. În opinia sa, absența unor garanții afectează previzibilitatea obligației instituite și posibilitatea destinatarilor normei de a-și proteja interesele privind activitatea economică. Prin urmare, autorul consideră că articolul 9 alin. (2) lit. b) din Lege instituie o ingerință care, în forma sa actuală, nu satisface exigențele privind calitatea legii și nici cerințele de necesitate și proporționalitate impuse de articolul 28 din Constituție.

Criticile privind încălcarea dreptului de proprietate

15. Autorul sesizării menționează că articolul 33 din Lege instituie obligația membrilor camerelor agricole de a achita o cotizație anuală. În opinia sa, această obligație reprezintă o ingerință în dreptul de proprietate, garantat de articolul 46 din Constituție. Autorul susține că unele elemente ale acestei obligații sunt lăsate spre reglementare prin statutul camerelor agricole, fapt care afectează previzibilitatea normei.

Acesta menționează că Legea nu stabilește baza de calcul al cotizației, criteriile de determinare a cuantumului acesteia, destinația fondurilor colectate și nici limitele în care acestea pot fi utilizate.

Criticile privind încălcarea articolelor 96 și 107 din Constituție

16. Cu referire la funcțiile Camerei Agricole Naționale și raporturile acesteia cu autoritățile publice, autorul sesizării susține că, prin intermediul camerelor agricole, statul urmărește realizarea, în realitate, a unei părți semnificative din politicile publice în domeniul agriculturii. În opinia sa, atribuțiile care le sunt acordate camerelor agricole dublează sau substituie competențe care aparțin Guvernului și ministerului de resort și, în consecință, apare o problemă de compatibilitate cu competențele autorităților administrației publice. Autorul invocă articolele 96 și 107 din Constituție, potrivit cărora Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice centrale. În acest context, el susține că atribuirea unui rol privilegiat și a unor funcții esențiale pentru realizarea politicilor publice în domeniul agriculturii unei entități din afara administrației publice centrale echivalează cu o delegare necorespunzătoare a unor competențe publice către o structură care nu este supusă aceluiași exigențe privind răspunderea, controlul administrativ și controlul jurisdicțional ca autoritățile publice.

17. În acest sens, autorul sesizării menționează că Legea creează o structură care poate interfera cu atribuțiile Guvernului și ale autorităților administrației publice centrale de specialitate, fără a defini în mod clar natura juridică a competențelor exercitate, limitele acestora și mecanismele de control aplicabile.

Criticile privind încălcarea articolului 126 din Constituție

18. Autorul sesizării susține că, prin instituirea camerelor agricole ca persoane juridice de drept public, prin apartenența obligatorie a unui număr larg de fermieri și prin acordarea unui rol privilegiat Camerei Agricole Naționale în raporturile cu statul, Legea creează un mecanism privilegiat de reprezentare a intereselor producătorilor agricoli. În opinia sa, această soluție legislativă afectează poziția altor structuri asociative. Autorul menționează că, în măsura în care statul condiționează accesul la anumite resurse publice de apartenență la camerele agricole, organizațiile existente nu sunt excluse în mod formal, însă își pierd relevanța practică. Totodată, acesta susține că, prin atribuirea unor competențe și privilegii exclusive camerelor agricole, Legea distorsionează piața serviciilor agricole, creează un avantaj concurențial în favoarea acestora și limitează accesul altor prestatori la desfășurarea activităților de consultanță, formare și informare în domeniul agricol, activități prestate, în mod obișnuit, și de operatori privați.

Sesizarea nr. 267a/2025

19. Autorul sesizării nr. 267a/2025 menționează că, potrivit articolului 8 alin. (1) din Legea privind organizarea și funcționarea camerelor agricole, orice persoană fizică sau juridică, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, în cazul în care îndeplinește condițiile legale, dobândește calitatea de membru al camerelor agricole.

20. Autorul susține că statul poate impune apartenența obligatorie la camerele agricole doar persoanelor fizice, nu și persoanelor juridice. În viziunea sa, obligarea persoanelor juridice să facă parte din camerele agricole contravine articolelor 9 alin. (3) și 126 din Constituție, deoarece acestea beneficiază de libertatea inițiativei economice, iar statul are obligația de a asigura protecția concurenței loiale. În acest context, autorul susține că obligarea persoanelor juridice să facă parte din aceeași asociație împreună cu eventualii concurenți ai lor afectează principiile economiei de piață bazate pe concurența loială.

21. Referitor la controlul constituționalității articolului 30 alin. (2) din Lege, autorul sesizării precizează că acesta prevede posibilitatea delegării către Camera Agricolă Națională de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a unor activități, în modul și în condițiile stabilite de lege. În opinia sa, această dispoziție este lipsită de claritate, deoarece nu precizează natura activităților care pot fi delegate și criteriile în baza cărora poate avea loc delegarea. Autorul consideră că o asemenea reglementare poate conduce la instituirea unui raport de subordonare a camerelor agricole față de autoritățile administrației publice centrale de specialitate.

22. Totodată, autorul sesizării susține că impunerea unor condiții privind suprafața terenurilor agricole deținute sau numărul de animale pentru dobândirea calității de membru al camerelor agricole contravine principiului egalității, garantat de articolul 16 din Constituție. De asemenea, acesta mai susține că camerele agricole nu pot avea statut de persoană juridică de drept public.

B. Aprecierea Curții

23. Examinând admisibilitatea sesizărilor, Curtea constată următoarele.

24. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 39 din 6 martie 2025 privind organizarea și funcționarea camerelor agricole, ține de competența Curții Constituționale.

25. Articolul 25 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională îi acordă deputatului în Parlament prerogativa sesizării Curții Constituționale.

26. Obiectul sesizării nr. 265a/2025 îl constituie articolele 8 alin. (1), 9 alin. (2) lit. b) și 33 din Legea nr. 39 din 6 martie 2025 privind organizarea și funcționarea camerelor agricole.

27. Totodată, autorul sesizării indică ca obiect controlul constituționalității Legii în ansamblul său. Totuși, Curtea nu poate da curs acestei solicitări. Modul în care autorul și-a formulat criticile în acest capăt sugerează că instanța constituțională ar trebui să identifice, din oficiu, argumentele relevante, să stabilească norma constituțională aplicabilă și să evalueze dacă există sau nu o ingerință. Așadar, Curtea constată că este, în fapt, invitată să exercite un control din oficiu. Totuși, rolul Curții nu presupune identificarea argumentelor în locul autorului sesizării (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 10 din 5 martie 2024, § 23).

28. Obiectul sesizării nr. 267a/2025 îl constituie textul „drept public” din articolul 2 pct. 2), articolele 8 alin. (1) și (3) și 30 alin. (2) din Legea nr. 39 din 6 martie 2025 privind organizarea și funcționarea camerelor agricole.

29. Sesizarea nr. 267a/2025 are ca obiect și controlul constituționalității omisiunii legislatorului de a reglementa posibilitatea aderării voluntare la camerele agricole. Totuși, Curtea reține că această critică nu vizează, în realitate, o omisiune legislativă. Articolul 8 alin. (1) din Lege reglementează foarte clar că calitatea de membru al camerei agricole este dobândită prin efectul legii de către persoanele care întrunesc condițiile prevăzute de această normă. Prin urmare, nu poate fi pusă în discuție existența unei omisiuni legislative, deoarece Parlamentul a optat în mod expres pentru soluția apartenenței obligatorii în condițiile legii.

30. Curtea constată că prevederile contestate nu au mai făcut obiect al controlului constituționalității.

31. Autorii sesizărilor susțin că prevederile contestate contravin articolelor 9 (*principiile fundamentale privind proprietatea*), 16 (*egalitatea*), 28 (*viața intimă, familială și privată*), 41 (*libertatea partidelor și a altor organizații social-politice*), 46 (*dreptul de proprietate privată și protecția acesteia*), 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*), 96 (*rolul [Guvernului]*), 107 (*administrația publică centrală de specialitate*) și 126 (*economia*) din Constituție.

32. În jurisprudența sa, Curtea a notat că articolul 9 din Constituție comportă un caracter general și reprezintă un imperativ care stă la baza oricăror reglementări. Această normă nu poate fi invocată de sine stătător, ci numai în coroborare cu o altă prevedere din Constituție, care trebuie să fie aplicabilă (DCC nr. 26 din 22 februarie 2022, § 20; DCC nr. 19 din 31 octombrie 2023, § 32).

33. Totodată, Curtea reiterează că articolele 16 și 54 din Constituție nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Curtea aplică aceste articole doar împreună cu un drept fundamental, care trebuie să fie incident (a se vedea HCC nr. 8 din 5 aprilie 2022, § 26; DCC nr. 12 din 2 februarie 2023, § 20).

Pretinsa încălcare a dreptului la libertatea de asociere

34. Autorii sesizărilor susțin că articolul 8 alin. (1) din Legea nr. 39 din 6 martie 2025, care reglementează dobândirea calității de membru al camerei agricole prin efectul legii de către persoanele care întrunesc condițiile de la acest articol, încalcă dreptul la libertatea de asociere, garantat de articolul 41 din Constituție. De asemenea, autorii contestă calitatea camerelor agricole de organizații de drept public pe care Legea le-o atribuie prin articolul 2 pct. 2). În acest sens, autorii sesizărilor afirmă că camerele agricole nu comportă caracteristicile organizațiilor profesionale de interes public, deoarece reprezintă interesele membrilor care fac parte din ele, mai degrabă decât interesul public. De asemenea, autorii menționează că camerele agricole sunt antrenate în activități orientate spre protejarea intereselor fermierilor și că, spre deosebire de organizațiile profesionale, nu exercită competențe disciplinare față de membrii lor.

35. Curtea menționează că articolul 41 din Constituție garantează libertatea de asociere în partide și alte organizații social-politice. În jurisprudența sa, Curtea a examinat dreptul la asociere în sensul său deplin, garantat de instrumentele internaționale (Avizul Curții Constituționale nr. 1 din 24 ianuarie 2017). În acest sens, Curtea a reținut că articolul 41 din Constituție constituie corespondentul la nivel național al articolului 11 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea HCC nr. 6 din 10 martie 2022, § 16).

36. În jurisprudența sa, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a precizat că noțiunea de „asociație” presupune o asociere voluntară în vederea realizării unui scop comun (*Young, James și Webster v. Regatul Unit*, 14 decembrie 1981, § 167). Ca să poată beneficia de protecția oferită de articolul 11 din Convenție, este necesar ca asociația să aibă un caracter privat. Totodată, Curtea Europeană a precizat că termenul „asociație” are un sens autonom, iar calificarea din dreptul național nu are decât o valoare relativă și constituie doar un punct de plecare. Dacă statele contractante la Convenție ar putea califica, la discreția lor, o asociație „publică” sau „para-administrativă” și, prin urmare, să o excludă din sfera de aplicare a articolului 11, acest fapt ar putea conduce la rezultate incompatibile cu obiectul și scopul Convenției, care constă în protejarea unor drepturi care sunt practice și efective, nu teoretice sau iluzorii (*Chassagnou și alții v. Franța* [MC], 24 aprilie 1999, § 100).

37. Potrivit Curții Europene, pentru a stabili existența caracterului public sau privat al asociației, trebuie avuți în vedere următorii factori: dacă asociația a fost înființată de persoane fizice sau de legislativ; dacă între asociație și stat există o legătură suficient de strânsă; dacă i-au fost acordate competențe administrative, normative și disciplinare; și dacă asociația a fost înființată în scopul realizării unui obiectiv de interes general (*Mytilinaios și Kostakis v. Grecia*, 3 decembrie 2015, § 35).

38. Referitor la primul criteriu, Curtea constată că camerele agricole au fost create prin Legea nr. 39 din 6 martie 2025 privind organizarea și funcționarea camerelor agricole. Potrivit articolului 8 alin. (1) literele a), b) și c) din Lege, calitatea de membru al camerei agricole regionale se dobândește, prin efectul Legii, de orice persoană fizică sau juridică,

indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, care întrunește condițiile de la acest articol. Astfel, Curtea reține că camerele agricole sunt înființate prin lege, iar dobândirea calității de membru al camerelor agricole nu este rezultatul unui acord privat, ci operează prin efectul legii în cazul în care sunt întrunite condițiile legale.

39. Referitor la cel de-al doilea criteriu, Curtea constată existența unor legături suficient de strânse între stat și Camera Agricolă Națională, în realizarea politicilor din domeniul agricol. Spre exemplu, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare este obligat să solicite opinia Camerei Agricole Naționale la elaborarea politicilor relevante pentru dezvoltarea sectorului agricol și a mediului rural, de a include un reprezentant al Camerei Agricole Naționale în componența colegiului ministerului, a consiliilor consultative și a altor comisii specializate, de a coordona cu Camera Agricolă Națională programele de dezvoltare a serviciilor de consiliere agricolă și rurală, programele de formare a fermierilor și alte activități de consultanță destinate membrilor acestora, precum și să promoveze și să faciliteze parteneriate între Camera Agricolă Națională și alte organizații, instituții, mediul de afaceri și alte părți interesate pentru dezvoltarea sectorului agricol și a mediului rural (a se vedea articolul 31 din Lege). Astfel, Legea nr. 39 din 6 martie 2025 stabilește mai multe obligații și prerogative care dau colaborării dintre autoritățile publice și camerele agricole un conținut concret. Prin urmare, Curtea reține că și acest criteriu este îndeplinit.

40. Referitor la cel de-al patrulea criteriu, Curtea reține că camerele agricole regionale și Camera Agricolă Națională reunește toți fermierii din țară (a se vedea §§ 6-8 de mai sus). Reprezentarea intereselor comune ale fermierilor din toată țara este un scop care servește în interes public. Totodată, faptul că camerele agricole regionale și Camera Agricolă Națională reunesc toți fermierii le conferă legitimitate în raport cu autoritățile publice, cu instituțiile și cu organizațiile naționale și internaționale.

41. Așadar, Curtea constată că criteriile unu, doi și patru confirmă faptul că camerele agricole nu pot fi asimilate asociațiilor private. Totodată, cu excepția competențelor administrative, normative și disciplinare, camerele agricole pot fi comparate, din toate punctele de vedere, cu organizațiile profesionale de interes public. Totuși, Curtea precizează că acest ultim criteriu nu este unul decisiv.

42. În acest sens este relevantă cauza *Weiss v. Austria*, 10 iulie 1991, în care, examinând o problemă similară cu cea analizată în prezenta cauză, *i.e.* aderarea obligatorie a antreprenorilor din Austria la camerele de comerț regionale, Curtea Europeană a confirmat caracterul public al camerelor de comerț. Ea a ținut cont de faptul că camerele de comerț au fost create pe baza Legii privind camerele de comerț din Austria și că acestea îndeplinesc funcții de interes public. Între funcțiile reglementate prin lege se numărau combaterea și prevenirea practicilor comerciale neloiale, promovarea educației și formării profesionale. Astfel, Curtea Europeană a stabilit că acestea exercită, în domenii de interes public, o formă de control public asupra membrilor profesiilor cărora li se aplică

Legea privind camerele de comerț. În aceste circumstanțe, datorită naturii lor legale și funcțiilor lor publice, Curtea Europeană a conchis că camerele de comerț nu pot fi considerate asociații în sensul articolului 11 din Convenție.

43. Aceeași concluzie este confirmată în hotărârea pe cauza *Franz Wallmann și alții v. Austria*, 1 aprilie 2004, care a fost examinată de Comitetul ONU pentru Drepturile Omului². În acel caz, Comitetul a stabilit că articolul 22 din Convenția internațională pentru drepturile civile și politice nu se aplică camerelor regionale de comerț din Austria. Totodată, Comitetul a precizat că dobândirea obligatorie a calității de membru al Camerei și obligația de a achita cotizații anuale nu privează în mod efectiv persoanele de libertatea de asociere, deoarece acestea nu sunt lipsite de dreptul de a înființa sau de a adera la o asociație cu scopuri similare.

44. Așadar, având în vedere raționamentele și jurisprudența menționate mai sus, Curtea constată că camerele agricole reprezintă organizații profesionale instituite în baza legii, care datorită participării lor la activități de administrație publică și obiectivelor de interes public nu intră sub incidența articolului 41 din Constituție. Prin urmare, articolul 41 din Constituție nu este incident în acest capăt al sesizărilor.

Pretinsa încălcare a dreptului la respectarea vieții private

45. În acest capăt, autorul sesizării nr. 265a/2025 contestă articolul 9 alin. (2) lit. b) din Lege, care-i obligă pe membrii camerelor agricole să furnizeze informații despre activitatea desfășurată, suprafețele destinate producției, cantitățile recoltate, numărul de animale deținute, volumul producției, vânzările și alte informații cu caracter public. Autorul sesizării contestă această obligație, precum și lipsa garanțiilor privind prelucrarea datelor, confidențialitatea acestora și măsurile de protecție aplicabile. În opinia sa, absența unor asemenea garanții ar afecta previzibilitatea obligației și posibilitatea destinatarilor normei de a-și proteja interesele privind activitatea economică. Prin urmare, autorul consideră că articolul 9 alin. (2) lit. b) din Lege încalcă articolul 28 din Constituție care garantează dreptul la respectarea vieții intime, familiale și private.

46. Curtea precizează că unele dintre categoriile de informații care cad sub incidența obligației stabilite de articolul 9 alin. (2) lit. b) din Lege sunt identificate generic prin referire la suprafețele destinate producției, cantitățile recoltate, numărul de animale deținute, volumul producției și vânzări. În schimb, alte categorii au o textură deschisă și sunt formulate în termeni largi. Este cazul informațiilor care pot fi solicitate și care sunt identificate prin textul „informațiile solicitate privind activitatea sa” și prin textul „și alte informații cu caracter public”. La o primă vedere, ambele categorii de informații ar putea să

² <https://juris.ohchr.org/casedetails/1101/en-US> (CCPR/C/80/D/1002/2001)

vizeze în practică o varietate foarte mare de date privind activitatea persoanei vizate.

47. În acest sens, Curtea admite că unele informații pot să constituie date cu caracter personal, în timp ce altele nu. Pe de altă parte, nu toate datele cu caracter personal se bucură de același nivel de protecție. În timp ce unele date cu caracter personal beneficiază de un nivel sporit de protecție, cum sunt cele prevăzute la articolul 6 din Convenția nr. 108, altele beneficiază de un nivel de protecție mai redus. Deoarece norma nu prevede, iar Curtea nu poate trasa o linie de demarcație clară între categoriile de informații care ar putea fi solicitate în baza articolului 9 alin. (2) lit. b) din Lege, *i.e.* care constituie și care nu constituie date cu caracter personal, care reprezintă categorii speciale de date și care nu, Curtea va examina, în ansamblu, dacă informațiile solicitate pe baza acestei norme beneficiază de garanții suficiente din perspectiva articolului 28 din Constituție.

48. În acest context, deși este adevărat că prevederea contestată nu conține nicio garanție referitoare la stocarea, prelucrarea și procesarea informației, Curtea reține că nicio prevedere din Lege și nici articolul 9 alin. (2) lit. b) nu exclud acțiunea legislației speciale referitoare la protecția datelor cu caracter personal. Orice informație care constituie date cu caracter personal beneficiază, în mod automat, de protecție pe baza legislației privind protecția datelor cu caracter personal în vigoare. Această concluzie rezultă din interpretarea sistemică. Curtea reamintește că o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate acționa în mod izolat. Dimpotrivă, ea trebuie citită în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente, ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent (DCC nr. 23 din 29 martie 2018, § 30; DCC nr. 142 din 22 noiembrie 2018, § 36).

49. Mai mult, Curtea deduce existența unei garanții implicite privind protecția datelor din ansamblul cadrului normativ aplicabil. Deși textul contestat permite, aparent, solicitarea unui spectru larg de informații, camera agricolă trebuie să explice de ce solicită aceste informații, în ce scop sunt necesare, cum contribuie acestea la realizarea funcțiilor camerelor agricole și care este legătura dintre informațiile solicitate și atribuțiile exercitate (a se vedea, *mutatis mutandis*, HCC nr. 7 din 10 iunie 2025, § 154).

50. Așadar, având în vedere argumentele de mai sus, Curtea reține că sesizarea nr. 265a/2025 este inadmisibilă în acest capăt.

Pretinsa încălcare a dreptului de proprietate

51. În acest capăt, autorul sesizării nr. 265a/2025 susține că articolul 33 din Lege, care stabilește obligația membrilor camerelor agricole de a achita o cotizație anuală, încalcă dreptul la proprietatea privată. Acesta menționează că Legea nu stabilește baza de calcul al cotizației, criteriile de determinare a cuantumului acesteia, destinația fondurilor colectate și nici limitele în care acestea pot fi utilizate. Dimpotrivă, elementele esențiale ale acestei obligații sunt lăsate spre reglementare

prin statutul camerelor agricole, ceea ce afectează previzibilitatea normei.

52. Articolul 33 alin. (1) („Cotizația de membru”) din Lege prevede că membrii camerelor agricole achită o cotizație anuală de membru, la data indicată în statutul camerelor agricole, utilizată de camerele agricole pentru a susține activitatea lor și pentru a asigura costurile și cheltuielile de funcționare a acestora, precum și a Camerei Agricole Naționale. Potrivit alineatului (2), mărimea și modalitatea de calculare a cotizației anuale de membru se stabilesc conform statutului camerei agricole. Totodată, alineatul (3) literele a)-c) stabilește că camerele agricole pot diferenția mărimea cotizației achitate de membrii săi, la stabilirea acesteia ținându-se cont de următoarele: forma juridică de organizare; cifra de afaceri; și tipul de cultură sau speciile de animale, precum și dimensiunea exploatației agricole.

53. În acest context, Curtea reține că alineatul (1) din articolul contestat prevede obligația de plată a cotizației de membru și destinația acesteia, *i.e.* acoperirea costurilor și cheltuielilor de funcționare ale camerelor agricole regionale, precum și ale Camerei Agricole Naționale. Totodată, alineatele (2) și (3) din același articol stabilesc modalitatea de calcul al cotizației și criteriile obligatorii de care trebuie să se țină cont la determinarea cuantumului acesteia.

54. Curtea menționează că soluția legislativă prin care membrilor camerelor agricole le este recunoscută competența de a stabili, prin statut, cuantumul cotizației anuale se explică, în parte, prin faptul că situația fiecărei camere agricole este diferită și poate varia în mod semnificativ de la o cameră la alta. Astfel, este rezonabil ca membrii fiecărei camere agricole să dispună de autonomia de a stabili cuantumul cotizației în funcție de particularitățile proprii, în limitele criteriilor prevăzute de articolul 33 din Lege. Având în vedere că aceștia cunosc necesitățile camerei, activitățile desfășurate, cheltuielile de funcționare și alte necesități relevante, Curtea reține că ei sunt mai bine poziționați să determine valoarea cotizației. Mai mult, Curtea nu poate neglija faptul că acest domeniu implică cunoștințe de specialitate și este firesc ca legislatorul să le recunoască membrilor camerelor agricole o anumită marjă de discreție, care să le permită valorificarea expertizei de care dispun.

55. Curtea subliniază că într-un domeniu precum cel din prezenta cauză, care implică luarea de către legislator a unor decizii de natură politică și socială și în care trebuie să efectueze aprecieri complexe, acestuia trebuie să i se recunoască o marjă discreționară. Parlamentul se poate sprijini pe expertiza administrației, pe cea a oamenilor de știință, pe cea a grupurilor de interese sau a opiniei publice. În cadrul controlului de constituționalitate, aceste resurse nu sunt disponibile în aceeași măsură. Din acest motiv, Curtea manifestă deferință față de Parlament în exercitarea responsabilităților sale politice.

56. Spre exemplu, în Decizia nr. 68 din 18 mai 2021, la verificarea unor norme privind impunerea producătorilor vitivinicoli la plata unor contribuții prevăzute de lege, Curtea a menționat că nu poate efectua o

analiză în fond decât dacă cuantumul acestor contribuții este atât de mare, încât dreptul de proprietate ar fi afectat în mod nejustificat. În eventualitatea în care cuantumul contribuțiilor este rezonabil, problema în sine a existenței contribuțiilor constituie o chestiune care ține de marja discreționară a legislativului, fiind exclusă de la controlul de constituționalitate. Legislativul beneficiază de o asemenea marjă atunci când sunt în discuție măsurile generale de strategie economică sau socială, precum și elaborarea și implementarea politicilor în domeniul impozitării. Datorită cunoașterii directe a societății și a nevoilor sale, legislatorul este, în principiu, mai bine plasat decât Curtea pentru a decide ce este „în interesul public”. Astfel, îi revine în primul rând legislativului să decidă asupra tipului de impozite sau de contribuții care trebuie percepute (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Di Belmonte v. Italia*, 16 martie 2010, § 40; *Azienda Agricola Silverfunghi S.A.S. și alții v. Italia*, 24 iunie 2014, § 102-103).

57. Așadar, în lipsa altor argumente, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă în acest capăt.

Pretinsa încălcare a articolelor 96 și 107 din Constituție

58. În acest capăt, autorul sesizării nr. 265a/2025 menționează că atribuirea unui rol privilegiat și a unor funcții esențiale pentru realizarea politicilor publice în domeniul agriculturii unei entități din afara administrației publice echivalează cu o delegare necorespunzătoare a unor competențe publice către o structură care nu este supusă aceluiași exigențe privind răspunderea și controlul administrativ ca autoritățile publice. Autorul face referire la articolul 96 din Constituție, potrivit căruia Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului și exercită conducerea generală a administrației publice. În acest context, el susține că atribuțiile acordate camerelor agricole substituie competențe care trebuie să aparțină Guvernului și ministerului de resort.

59. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că o sesizare care are ca obiect verificarea constituționalității unei norme reprezintă o structură cu trei elemente esențiale: (i) textul contestat din punctul de vedere al constituționalității (norma legală), (ii) textul de referință pretins a fi încălcat (prevederea constituțională) și (iii) motivarea relației de contrarietate dintre cele două texte (DCC nr. 51 din 2 mai 2023, § 13; DCC nr. 43 din 8 aprilie 2025, 28).

60. În sesizare, autorul susține că Legea nr. 39 din 6 martie 2025 încalcă articolele 96 și 107 din Constituție, fără a face referire însă la o normă concretă care s-ar materializa într-o ingerință. Având în vedere modul în care este formulată această critică, Curtea constată că este invitată să verifice compatibilitatea Legii nr. 39 din 6 martie 2025, în ansamblul său, cu articolele 96 și 107 din Constituție. Totuși, rolul Curții nu presupune să identifice argumente în locul autorilor sesizărilor (DCC nr. 10 din 5 martie 2024, § 23).

61. *Obiter dicta*, Curtea constată că Legea nu le acordă camerelor agricole competențe de reglementare și nici atribuții de putere publică.

Așa cum rezultă din articolele 2 și 6 din Lege, camerele agricole regionale reprezintă și promovează interesele și drepturile membrilor lor în raport cu autoritățile publice, instituțiile și organizațiile naționale și internaționale. Totodată, potrivit articolului 30 alin. (1) din Lege, Camera Agricolă Națională reprezintă și promovează interesele și inițiativele camerelor agricole regionale în raport cu autoritățile publice și alte instituții publice sau private, naționale ori internaționale, și facilitează schimbul de bune practici și de experiență. Deși Legea îi oferă Camerei Agricole Naționale atribuții consultative în procesul de elaborare a politicilor publice din domeniul agricol, acest fapt nu echivalează cu exercitarea competențelor Guvernului prevăzute de articolul 96 din Constituție.

62. *Ad absurdum*, dacă ar da curs argumentului autorului, Curtea ar trebui să considere că orice formă de colaborare instituționalizată între autoritățile publice și entități profesionale, prin care acestea contribuie la realizarea unor obiective de interes public, echivalează cu un transfer neconstituțional al competențelor Guvernului.

63. Așadar, Curtea constată că acest capăt al sesizării nr. 265a/2025 este nefondat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

Pretinsa încălcare a articolului 126 din Constituție

64. Autorul sesizării nr. 265a/2025 susține că, prin instituirea camerelor agricole, prin apartenența obligatorie a unui număr mare de fermieri și prin acordarea unui rol special Camerei Agricole Naționale în relația cu statul, Legea nr. 39 din 6 martie 2025 reglementează un mecanism privilegiat de reprezentare a intereselor producătorilor agricoli. În consecință, această soluție legislativă afectează poziția altor structuri asociative.

65. Curtea constată că aceste critici nu sunt raportate la o prevedere concretă din Lege care ar produce efectul contestat în sesizare. În lipsa unei prevederi la care să se raporteze în analiza sa de constituționalitate, Curtea reține că sesizarea este inadmisibilă în acest capăt.

66. *Obiter dicta*, Curtea reține că Legea nr. 39 din 6 martie 2025 nu le acordă camerelor agricole un drept exclusiv de a presta servicii de consultanță în domeniul agricol și nici nu instituie un monopol în acest domeniu. Nimic din prevederile Legii nu împiedică alte persoane sau entități să presteze, în continuare, asemenea servicii în condițiile legii. De asemenea, Curtea observă că argumentele autorului sesizării în acest capăt sunt întemeiate pe presupunerea că aplicarea Legii va conduce la afectarea concurenței pe piața serviciilor de consultanță în domeniul agricol. Totuși, Curtea nu-și poate fundamenta controlul pe simple presupuneri.

Sesizarea nr. 267a/2025

67. Curtea notează că, la §§ 34-44 de mai sus, a analizat argumentele autorului sesizării referitoare la pretinsa încălcare a libertății de asociere

prin dobândirea obligatorie a calității de membru al camerelor agricole și la atribuirea statutului de persoană juridică de drept public. Prin urmare, Curtea face trimitere la considerentele expuse în acele paragrafe.

68. Referitor la argumentul potrivit căruia statul nu le poate impune persoanelor juridice apartenența obligatorie la camerele agricole și că obligarea acestora să facă parte din camerele agricole contravine articolelor 9 alin. (3) și 126 din Constituție, Curtea reține următoarele.

69. Curtea precizează că autorul sesizării nu a explicat în ce mod apartenența la camerele agricole ar afecta principiul concurenței loiale. În aceste condiții, Curtea nu poate identifica, în mod rezonabil, nicio critică de neconstituționalitate (DCC nr. 50 din 2 mai 2023, § 22). Dacă ar proceda la examinarea fondului sesizării formulate de o asemenea manieră, Curtea i-ar înlocui pe autori în invocarea argumentelor de neconstituționalitate și ar efectua un control din oficiu (DCC nr. 195 din 21 decembrie 2023, § 26).

70. Articolul 30 alin. (2) din Lege prevede că Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare poate delega realizarea unor activități Camerei Agricole Naționale, în modul și condițiile stabilite de lege. În opinia autorului, această normă este lipsită de claritate, deoarece nu precizează natura activităților care pot fi delegate și criteriile în baza cărora poate avea loc delegarea. Autorul susține că o asemenea reglementare poate conduce la instituirea unui raport de subordonare a camerelor agricole față de autoritățile administrației publice.

71. Curtea observă că articolul 30 alin. (2) din Lege prevede în mod expres că delegarea realizării unor activități se efectuează „în modul și condițiile stabilite de lege”. Această dispoziție reprezintă un exemplu de tehnică legislativă de reglementare a unei norme de trimitere. Astfel, condițiile pe care autorul susține că norma nu le reglementează trebuie identificate în legislația relevantă la care face trimitere. Deși acestea nu sunt prevăzute în cuprinsul dispoziției contestate, acest lucru nu constituie, prin el însuși, un viciu de constituționalitate.

72. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că recurgerea la norme complintoare stabilite în alte acte normative constituie o expresie a procesului obiectiv de reglementare normativă și, în definitiv, asigură stabilitatea legii, astfel încât conținutul acesteia să nu fie afectat de modificările frecvente ale actelor normative subsecvente, precum și legătura sistemică cu alte acte normative aplicabile (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 82 din 9 iulie 2018, § 23). Spre exemplu, Curtea nu a identificat o problemă de constituționalitate în faptul că legislatorul a stabilit competențele Comisiei pentru situații excepționale printr-o normă de trimitere, fără a le prevedea în mod expres (DCC nr. 165 din 30 noiembrie 2023, § 28) sau atunci când prevederea penală era formulată în termeni generali și abstracți pentru a fi completată cu un conținut juridic precis din diferite dispoziții legale (DCC nr. 102 din 5 august 2025, § 21).

73. De asemenea, Curtea nu poate identifica, iar autorul sesizării nu a explicat în niciun fel cum delegarea unor activități în modul și

condițiile stabilite de lege ar crea o relație de subordonare între Camera Agricolă Națională și minister.

74. Referitor la argumentul sesizării privind încălcarea principiului egalității, Curtea menționează că egalitatea de tratament nu presupune aplicarea aceluiași tratament în situații diferite, atunci când diferența dintre acestea se întemeiază pe criterii obiective și rezonabile. Faptul că atribuirea calității de membru se realizează, *inter alia*, pe baza criteriului prevăzut la articolul 8 alin. (1) lit. c) din Lege, referitor la suprafața terenurilor agricole deținute sau la numărul de animale, nu instituie, prin el însuși, un tratament diferențiat contrar principiului egalității. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că principiul non-discriminării, garantat de articolul 16 din Constituție, nu implică uniformitatea, ci presupune un tratament egal în situații egale. Pentru situații diferite, tratamentul juridic poate fi diferit (a se vedea DCC nr. 12 din 3 februarie 2020, § 18; DCC nr. 105 din 1 iulie 2021, § 40).

75. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea reține că sesizările nr. 265a/2025 și nr. 267a/2025 sunt inadmisibile și nu pot fi acceptate pentru examinare în fond.

Din aceste motive, pe baza articolelor 135 alin. (1) lit. a), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alin. (3) lit. f), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibile* sesizările privind controlul constituționalității textului „drept public” din articolul 2 pct. 2) și a articolelor 8 alin. (1) și (3), 9 alin. (2) lit. b), 30 alin. (2) și 33 din Legea nr. 39 din 6 martie 2025 privind organizarea și funcționarea camerelor agricole, depuse de domnii Alexandr Berlinschii și Sergiu Stefanco, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 16 iulie 2026
DCC nr. 115
Dosarul nr. 265a/2025